

Klima- Og Miljødepartementet

Felix Lous

Postboks 8013 DEP

0030 Oslo

Dato: 17.10.2025

Vår ref: 25/3930- 6

Deres ref: 25/1428-

Saksbehandler: Grethe Johannessen

Telefon: 78402802

Høringsuttalelse til NOU 2025:3 Ny kulturmiljølov fra Hammerfest kommune

Kommunestyrets vedtak

Viser til innsendt høringsuttalelse til *Ny kulturmiljølov* fra Hammerfest kommune, datert 14.08.2025.

Hammerfest, som mange andre kommuner og fylkeskommuner, nådde ikke å behandle saken politisk innen høringsfristen 15. august. Vi fant det da mest hensiktsmessig å avgi en foreløpig uttalelse fra kommunedirektøren innen den gjeldende fristen og oppga samtidig at vi ville ettersende en uttalelse fra kommunestyret så snart som mulig.

Kommunestyret i Hammerfest har behandlet sak om *Ny kulturmiljølov - Høringsuttalelse fra Hammerfest kommune* i møte 02.10.2025 og fattet der slikt vedtak:

KS - 98/25 vedtak

Hammerfest kommunestyre gir sin tilslutning til det allerede innsendte høringssvaret fra Hammerfest kommune.

Vedlagt følger saksfremlegget der kommunestyrets behandling og votering kommer frem.

Med hilsen

Grethe Johannessen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

Orienteringssak - Ny kulturmiljølov - Høringsuttalelse fra Hammerfest kommune

Saksfremlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
26/25	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	22.09.2025
54/25	Hovedutvalget for næring, miljø og utvikling	23.09.2025
68/25	Formannskapet	25.09.2025
98/25	Kommunestyret	02.10.2025

Orienteringssak - Ny kulturmiljølov - Høringsuttalelse fra Hammerfest kommune

Saken gjelder:

Hammerfest kommunes uttalelse til forslaget om ny kulturmiljølov.
Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret tar saken til orientering.

Sakens bakgrunn og fakta:

Klima- og miljødepartementet sendte 04.04.2025 Kulturmiljølovutvalgets utredning *NOU 2025: 3 Ny kulturmiljølov* på høring. Om høringen skrev departementet:

Kulturmiljølovutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 22. juni 2022 for å gjennomgå reguleringen av kulturminner og kulturmiljø og foreslå en ny lov. Gjeldende kulturminnelov er fra 1978, og er en av de eldste forvaltningslovene i Norge. Loven har blitt endret flere ganger, men det er aldri foretatt noen systematisk gjennomgang av lovens materielle og prosessuelle bestemmelser. Med kulturmiljø menes kulturminner og hele det fysiske miljøet der kulturhistorien kommer til uttrykk. Lovforslaget inneholder regler for å ta vare på kulturmiljø, blant annet om automatisk fredning og fredning ved vedtak fra kulturmiljømyndighetene.

Fristen for å sende inn innspill var satt til 15. august 2025. Innenfor dette tidsrommet var det ikke mulig å rekke en politisk behandling av NOU-en og lovforslaget. Kommunedirektøren valgte derfor å levere en administrativ uttalelse innen den oppsatte fristen. Arbeidet med høringsuttalelsen fra Hammerfest kommune har vært tverrfaglig, med representasjon fra plan, byggesak, kultur og kommuneadvokaten.

Kommunedirektørens høringsuttalelse følger vedlagt saken.
Her gis en oppsummering av anbefalingene fra Hammerfest kommune.

1. Lovens formål (§ 1)

Formålsbestemmelsen bør fortsatt tydeliggjøre at ivaretagelse av kulturminner og kulturmiljøer er et nasjonalt ansvar, ikke kun et «felles ansvar».

2. **Definisjon av jordfast kulturminne (§ 4c)**
Den foreslåtte definisjonen av jordfast kulturminne kan få vidtrekkende konsekvenser for arealforvaltningen, spesielt i Finnmark, og bør revurderes eller fjernes.
3. **Fredningshjemmel (§§ 22a og 24)**
Det bør vurderes hvordan slike bestemmelser kan utformes for å unngå at én aktør gis uforholdsmessig stor myndighet viktige arealspørsmål.
4. **Klageinstans (§§ 57 og 59)**
Riksantikvaren må være klageinstans for enkeltvedtak fra både fylkeskommunen og Sametinget.
5. **Plikt til å underrette Riksantikvaren (§61)**
Sametinget må ha plikt til å varsle Riksantikvaren ved vedtak i strid med faglige råd i saker av nasjonal interesse.
6. **Samarbeid (§62)**
Vi støtter lovfesting av samarbeid mellom fylkeskommunen og Sametinget som vi oppfatter som særlig viktig i tradisjonelle flerkulturelle områder som Finnmark.
7. **Verdensarv**
  - a) Verdensarv må tas inn i loven med en klar forankring av statens ansvar.
  - b) Lokal tilslutning må vektlegges ved opprettelse av nye verdensarvsteder.
  - c) Loven bør klargjøre hvordan verdensarv skal vektes mot andre samfunnshensyn, og om den skal ha særskilt vern.
  - d) Ansvar for materiell og immateriell verdensarv må samordnes på statlig nivå for helhetlig forvaltning.

Til saken tilføyes også høringsuttalelse utarbeidet av Vest-Finnmark Rådet, som er innsendt departementet 11.09.2025, etter høringsfristen.

Lenke til høringen: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-nou-2025-3-ny-kulturmiljovelov/id3094964/>

Innkommne høringsuttalelser finnes via denne lenken:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-nou-2025-3-ny-kulturmiljovelov/id3094964/?showSvar=true&consterm=&page=1&isFilterOpen=true>

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektørens vurdering av lovforslaget og prosessen kommer frem av den innledende kommentaren i høringsuttalelsen fra kommunedirektøren:

Lovforslaget gjelder ny kulturmiljølov. Ved gjennomgang av forslaget ser imidlertid Hammerfest kommune at forslaget vil få vesentlig innvirkning på arealutvikling og arealforvaltning i Finnmark. Vi har inntrykk av at dette har gått «under radaren» for flere kommuner. Lovforslaget ble sendt ut i april med høringsfrist i midten av august. Fristen utløper før de fleste kommuner har startet sine politiske møterunder i høst. Dette er uheldig. Lovforslaget er så dramatisk for utvikling og bosetting i Finnmark at fristen bør utsettes slik at alle kommunestyrene får mulighet til å behandle saken. Hammerfest kommune finner det mest hensiktsmessig å avgi en foreløpig uttalelse fra kommunedirektøren innen den nå gjeldende fristen. Vi vil ettersende en uttalelse fra kommunestyret så snart som mulig, og ber om at også denne tas med i det videre lovarbeidet

Kommunedirektøren anbefaler kommunestyret å slutte seg til den innsendte høringsuttalelsen fra Hammerfest kommune ved å ta saken til orientering.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

- Hammerfest kommunestyre tar saken til orientering.

Kommunestyret 02.10.2025

Behandling

Tilleggsforslag på høringsuttalelse i tillegg til saken, foreslått av Ingunn Marit Mathisen, Høyre

- Hammerfest kommune vil understreke at det foreslåtte lovverket kan svekke kommunens mulighet til å ta i bruk nødvendige arealer til boligbygging, næringsutvikling og samfunnsnyttig infrastruktur. Dette kan få alvorlige konsekvenser for lokal utvikling, bosetting og folkehelse. Folkehelseloven § 4 og plan- og bygningsloven § 3-1 pålegger kommunene å planlegge for helse, trivsel og tilhørighet. Det må derfor sikres at folkehelse og sosial bærekraft inngår som sentrale hensyn i lovarbeidet, og at kommunene gis handlingsrom til å balansere vern og utvikling lokalt. Staten bør samtidig utrede konsekvensene grundigere før ny lov vedtas jamfør utredningsplikten som sier: *«Før et statlig tiltak settes i verk, skal ansvarlig departement utrede konsekvensene*

Tilslutning til høringsuttalelsen, foreslått av Ingrid Petrikke Olsen, Sosialistisk Venstreparti

- Hammerfest kommunestyre gir sin tilslutning til det allerede innsendte høringssvaret fra Hammerfest kommune.

Tilleggsforslag , foreslått av Arne Reidar Myrseth, Fremskrittspartiet

Forslag til alternativ ordlyd: «Formålet med lova er å sikre kulturminne og kulturmiljø som del av vår felles arv. Staten har det overordna nasjonale ansvaret for å ta vare på kulturmiljø, i nært samarbeid med kommunar, fylkeskommunar, Sametinget, grunneigarar og befolkninga elles. Alle har eit ansvar for å verne og bruke kulturmiljø på ein måte som fremjar kunnskap, oppleving, identitet og berekraftig utvikling.»

Forslag til alternativ ordlyd: «Med jordfast kulturminne meiner ein spor etter menneskeleg verksemd i terrenget, bygningar og anlegg frå eldre tid, som er varig knytt til stad og har dokumenterbar kulturhistorisk verdi.

Som jordfast kulturminne reknast òg stader med særleg historisk, religiøs eller tradisjonell betydning, når dette er tilstrekkeleg dokumentert gjennom skriftlege kjelder, forskning eller levande tradisjonar med klar forankring i lokalsamfunn.»

Votering - Tilleggsforslag på høringsuttalelse i tillegg til saken

Ingunn Marit Mathisen (H), Andre partier: H

For: 10 stemmer - FrP 3, H 6, UAVH 1

Mot: 19 stemmer - Ap 6, MDG 1, PN 6, R 2, Sp 1, SV 3

Votering - Tilleggsforslag

Arne Reidar Myrseth (FrP), Andre partier: H

For: 11 stemmer - FrP 3, H 6, MDG 1, UAVH 1

Mot: 18 stemmer - Ap 6, PN 6, R 2, Sp 1, SV 3

Votering - Tilslutning til høringsuttalelsen

Ingrid Petrikke Olsen (SV)

For: 27 stemmer - Ap 6, FrP 3, H 6, MDG 1, PN 6, Sp 1, SV 3, UAVH 1

Mot: 2 stemmer - R 2

Votering - Kommunedirektørens forslag til vedtak

For: 2 stemmer - R 2

Mot: 27 stemmer - Ap 6, FrP 3, H 6, MDG 1, PN 6, Sp 1, SV 3, UAVH 1

KS - 98/25 vedtak

- Hammerfest kommunestyre gir sin tilslutning til det allerede innsendte høringssvaret fra Hammerfest kommune.

Formannskapet 25.09.2025

Behandling

Votering

Opprinnelig forslag

For: 9 stemmer - Ap 1, FrP 1, H 2, PN 3, R 1, SV 1

Mot: 0 stemmer

FSK - 68/25 vedtak

- Hammerfest kommunestyre tar saken til orientering.

Hovedutvalget for næring, miljø og utvikling 23.09.2025

Behandling

Votering

Opprinnelig forslag

For: 6 stemmer - Ap 2, FrP 1, H 1, PN 1, SV 1

Mot: 0 stemmer

NMU - 54/25 vedtak

- Hammerfest kommunestyre tar saken til orientering.

Hovedutvalget for oppvekst og kultur 22.09.2025

Behandling

Votering

Opprinnelig forslag

For: 6 stemmer - Ap 2, FrP 1, H 1, PN 2

Mot: 0 stemmer

OK - 26/25 vedtak

- Hammerfest kommunestyre tar saken til orientering.

Vedlegg

Ny kulturmiljølov - Høringsuttalelse fra Hammerfest kommune

Høringsbrev NOU 2025:3 Ny kulturmiljølov

Høringsuttalelse - Ny kulturmiljølov

Ref. 251428 Høringsuttalelse - Ny kulturmiljølov